

Bjarne Overmark

SAGSØGERS PÅSTANDSDOKUMENT

Advokat Bjarne Overmark
Torvegade 14, 1. sal
8900 Randers C

Telefon 86 40 25 44
Telefax 86 41 65 22
www.bjarneovermark.dk

CVR 26 90 15 53
Bank Folkesparekassen
Reg. nr. 9860
Kontonr. 0000148644

Advokat (L)
Bjarne Overmark
Mobiltlf. 22 21 37 55
Bo@advokatbjarneovermark.dk

I BS 248/2016

Keld Sørensen
Landsbækvej 85
8450 Hammel (Ikke momsregistreret)
(v. advokat, Bjarne Overmark)

og

Frants Birger Rasmussen
Bjertrupvej 5
8362 Hørning (Ikke momsregistreret)
(v. advokat, Bjarne Overmark)

og

Kai Villadsen
Rønnebærvænget 7
8660 Skanderborg (Ikke momsregistreret)
(v. advokat, Bjarne Overmark)

mod

Jacob Bundsgaard
c/o advokat Poul Gade
Værkmestergade 2
8000 Aarhus C

og

Gert Bjerregaard
c/o advokat Poul Gade
Værkmestergade 2
8000 Aarhus C

*Telefontid: Hverdage 9-11.00
Kontortid: Hverdage 9-12.30*

fremsender undertegnede hermed, som advokat for sagsøgerne, påstandsdokument indeholdende følgende;

PÅSTAND:

De sagsøgte skal idømmes bødestraf for overtrædelse af straffelovens § 267.

De sagsøgte skal in solidum betale godtgørelse for tort til hver af sagsøgerne på kr. 25.000,00, på i alt kr. 75.000,00.

De sagsøgte skal dementere sine injurier om sagsøgerne på det førstkommende byrådsmøde.

ANBRINGENDER:

Til støtte for sagsøgernes påstand, gøres det ift. *straffelovens § 267* gældende,

at sagsøgerne er beskyttet af straffelovens § 267, fordi at alle mennesker er omfattet af bestemmelsens beskyttelse.

Det objektive gerningsindhold i straffelovsbestemmelsen 267 anses for opfyldt, fordi at **sagsøgte 1, Jacob Bundsgaard**, har fremsat følgende udtalelse på det åbne byrådsmøde, onsdag den 7. oktober 2015,

"Vi går videre til sag nr. 2 på dagsordenen, som er forslag fra Enhedslisten om genansættelse og erstatning til kranførere, og der skal jeg selv lige gøre et par bemærkninger. Som det er de fleste bekendt så er der jo faldet dom i den såkaldte sms-sag og det er dermed langt hen ad vejen afklaret, at det kan være en overtrædelse af brevhemmeligheden, hvis en arbejdsgiver skaffer sig adgang til en medarbejders sms. Det skal dog i den forbindelse siges, at jeg har fået oplysninger om, at der for så vidt angår den tidligere havnedirektør, så er sagen blevet anket, og dermed er den endelige afklaring af sagen ikke fuldstændig færdigbehandlet. Dommen, der er faldet, forholder sig ikke til de fratrædelsesaftaler Århus Havn har indgået med de tre kranførere, som har haft sms-korrespondance, der blandt andet viste, at man havde optrådt illoyalt overfor den virksomhed, man var ansat på, og derudover havde mobbet kollegaer med henblik på at få dem til at sige op.

Århus Havn er som bekendt en selvstyrehavn og derfor også en selvstændig ledelse som står for den daglige drift. Det er en del af den daglige drift at ansætte og afskedige personale, og derfor også op til ledelsen at forholde sig til dommen i forhold til de tre kranførere.

*Vi skal derimod forholde os til det faktum at det, jf. dommen, **kan** være en overtrædelse af brevhemmeligheden, hvis Århus kommune skaffer sig adgang til medarbejderes sms'er og mails, men for så vidt angår den del af det, vender vi tilbage til det meste af substansen i den i forbindelse med det forslag der er på fra Enhedslisten som sag nr. 3 i dag. Så jeg har ikke yderligere bemærkninger, ud over at jeg synes, det vil være et helt skævt signal og sende og genansætte og oven i købet belønne med en erstatning til medarbejdere, der ikke alene har optrådt illoyalt, men også har haft ambitioner, eller i hvert fald skrevet om, og mobbe kollegaer på at få dem til at sige op. Det synes jeg vil sende et helt skævt signal fra vores side, hvor det i øvrigt ikke er noget vi bør beskæftige os med som byråd. Det må være en ledelsesopgave. Med de bemærkninger, så vil jeg give ordet videre til forslagsstilleren Maria Sloth, Enhedslisten / De rød – Grønne"*

Sagsøgte 2, Gert Bjerregaard, udtalte under samme byretsmøde følgende,

Bjarne Overmark

"I Venstre synes vi, at det er ganske fint at Enhedslisten rejser den her sag om genansættelse af de 3 kranførere her i Århus Byråd, men det er jo ingen hemmelighed, at det er ikke det fokus, at Venstre har, som Enhedslisten har. Vi har et fokus, at nu bliver der for første gang mulighed for, og drøfte hvad er i grunden årsagen til, at den her sag har kørt. Alt for lille et fokus har været på indholdet, men desværre har fokuseret alene været lagt på, hvor vidt at de her sms'er måtte læses eller ej. Det er ingen hemmelighed, at det har været et meget betændt arbejdsmiljø på Århus havn og det har været en svær ledelsesmæssig udfordring. Ingen tvivl om det. Det, at vi hæfter os ved i Venstre, det er jo, at nu ligger der en afgørelse, en foreløbig afgørelse som borgmesteren har beskrevet her i aften, og vi ved, at sagen er anket, og det er klart at med den viden vi har nu, så skal vi behandle et pkt. 3 lidt senere som så tager udgangspunkt i at arbejdsgivere ikke kan læse sms'er, og bruge det i forhold til, hvordan en faglig sag kører og skal køre.

Vi ved os` at de tre kranførere har udøvet massiv mobning på deres arbejdsplads. Vi ved, at de har forhindret kollegaer i at tage overarbejde. Vi ved, at i det hele taget, at der har været al for mange sager netop i det område, hvor at de tre kranførere har været ansat. Alt for meget i den her sag har omhandlet mindre dele af, hvad der er op og ned, og hvad er det i grunden, der har gjort at ledelsen har gjort og handlet, som de har valgt? Det synes vi i Venstre, er en mangel i forhold til den hele og fuldstændige forklaring på baggrunden. Lad mig slå fast, at der foreligger en dom, og den følger vi så tæt i forhold til den anklage, der er. Det er klart, at vi jo ikke på det grundlag, vi har set og kender baggrunden for, kan støtte Enhedslistens forslag, som vi ser det her i aften. Man skal ikke tro, at man kan slå en streg over det, der er sket, hvad de tre kranførere har udført, fordi der nu ligger en foreløbig dom på, at man ikke kan læse i sms'er, og det grænser jo til det naive at tro, fra Enhedslisten at tro, at Byrådet vil følge sådan en beslutning, som man ligger op til i forhold til det her forslag. At den, lad mig slå fast med syvtommersøm: Ingen skal tyrannisere eller mobbe deres kollegaer på arbejdspladsen ! - Ingen ! Og derfor har Venstre heller ikke på nogen måde sympati for det forslag, som Enhedslisten har stillet her i aften. Det gælder i Århus Kommune. Det gælder osse på Århus Havn. Det handler om, at vi skal behandle hinanden ordentlig på vores arbejde. Skulle vi nu støtte et sådant forslag her, så ville det jo være at bombe os tilbage, så langt tilbage, at vi skulle starte helt forfra på det, vi kalder anstændig og ordentlig arbejdsmiljø"

Sagsøgernes ære er krænket fordi, at sagsøgerne ikke har optrådt illoyalt over for den virksomhed, som de var ansat i, og at sagsøgerne ikke har mobbet kollegaer med henblik på at få dem til at sige op, og at sagsøgerne ikke har udøvet massiv mobning på deres arbejdsplads, og at sagsøgerne ikke har forhindret kollegaer i at tage overarbejde, jf. **bilag 1**, hvorfor de sagsøgte har krænket sagsøgernes ære ved at fremsætte og udbrede fornærmelige ord for en række forhold, der er egent til at nedsætte sagsøgernes agtelse over for byrådet for Århus Kommune.

De sagsøgte har således fremsat fornærmelige ord for nogle forhold, som er egnet til at nedsætte sagsøgerne i medborgeres agtelse, her i byrådets agtelse. De sagsøgtes udsagn blev også bragt i medierne, hvorfor at sagsøgerne også er blevet nedsat i øvrige medborgeres agtelse. Det objektive gerningsindhold i straffelovens § 267 er derved opfyldt.

Det subjektive gerningsindhold i straffelovsbestemmelsen 267 anses tillige for opfyldt, fordi de sagsøgte har haft det fornødne forsæt til at fremsætte de ovenførte udtalelser på det åbne byrådsmøde - afholdt den 7. oktober 2015.

De sagsøgte havde forsæt til at fremsætte de fornærmelige ord, fordi at de forinden byrådsmødet var bekendt med den af Retten i Aarhus afsagte dom, jf. **bilag 1**, som gav sagsøgerne medhold i at de var blevet afskediget på et ulovligt grundlag. De sagsøgte havde kendskab til dommens indhold forinden byrådsmødet, fordi at undertegnede havde stillet forslag om at behandle spørgsmålet om kompensation til sagsøgerne på baggrund af førnævnte dom.

De sagsøgte skal derfor idømmes en bødestraf for overtrædelse af straffelovens § 267, og tillige skal dementere sine injurier om sagsøgerne på det førstkomende byrådsmøde.

Til støtte for sagsøgernes påstand, gøres det ift. *godtgørelse for tort gældende*,

- at de sagsøgte til sagsøgerne skal betale godtgørelse for tort efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1, hvor det efter bestemmelsen ikke er en betingelse at krænkelser er strafbar, men derimod at der foreligger en culpøs krænkelse af en vis grovhed, og
- at de sagsøgte har fremsat fornærmelige ord for nogle forhold, som er egnet til at nedsætte sagsøgerne i medborgeres agtelse, både over for byrådet og øvrige medborgeres agtelse, fordi at udtalelserne blev viderebragt i medierne, hvorfor
- at de sagsøgte in solidum skal betale godtgørelse for tort til hver af sagsøgerne på kr. 25.000,00, på i alt kr. 75.000,00.

Faglig konflikt på Århus Havn.

Baggrunden for sagen er en faglig konflikt i 2012, hvor arbejdsgiveren den kommunale Århus Havn bruger virkemidler som er kendt strafbare i byretten Århus ved dom af 18. sept. 2015.

(Bilag 1). En dom som er anerkendt af borgmesteren på byrådsmøde 7. okt. 2015, hvor borgmesteren oplyste at man i fremtiden ikke ville læse ansattes SMS-beskeder, og dermed bryde brevhemmeligheden.

Under denne arbejdskonflikt blev der anvendt hvad der kan kaldes sædvanlige metoder, f.eks. i form af pålæg fra arbejdsgiverside om at udføre medarbejde og fra arbejdstagerside i form af afvisning af at udføre ekstraordinært merarbejde. Baggrunden for konflikten var traditionelle spørgsmål som løn- og arbejdstid, hvor man ikke kunne blive enige. Arbejdsgiver havde

med henvisning til økonomien på havnen krævet direkte lønnedgang i et omfang som man normalt ikke ser. Ifølge kranførerne med en gennemsnitlig lønnedgang på 112.000 kr., og krav om at stå til rådighed i 8 ud af 10 weekender. Dette selv om havnen havde et årligt overskud på 30-40 mio. Kr. og en stor egenkapital på mellem ½ og 1 milliard kr. Havnedirektøren gik over til at bruge trusselsbreve med pålæg om overarbejde med kort varsel. Med krav om at stå til rådighed hele året rundt og 24 timer i døgnet. Oveni kom trusler om udlicitering af kranførerarbejdet.

Det psykiske arbejdsmiljø blev ulideligt hårdt og kranførerne kunne ikke holde til dette pres og oplyser at 14 ud af 30 mand gik ned med stressproblemer.

Gruppen af kranførere er kendt som en meget fleksibel arbejdskraft som altid har ydet et betydeligt antal overarbejdstimer for at kunne være til rådighed når der var behov for lastning og losning døgnet rundt. Af denne grund lå kranføernes indtjening også i den høje ende relativt set, men dette skal også ses i forhold til det meget store antal præsterede arbejdstimer. Noget som lagde et betydeligt pres på kranføernes familieforhold. Desuden var det et arbejde med stort ansvar for mennesker og materiel. Arbejdsmiljøet havde været problematisk over en længere periode, hvilket bl.a. viste sig i dårlige trivselsrapporter og flere påbud fra Arbejdstilsynet.

Kravet om en betydelig lønnedgang forstærkede konflikten. Kranførerne var ikke afvisende overfor en forhandling, men omfanget af kravet blokerede for en forhandlingsløsning.

I svarskrift af 10 marts fra advokat Poul Gade skriver man: " indadtil i gruppen var der forskellige bestræbelser på at få gruppen til at fremstå samlet. Det var som led i konflikten vigtigt for de aktionerende, at ingen ansatte påtog sig merarbejde, som ledelsen ønskede" **jf. svarskriftet side 2**

Dette er noget helt sædvanligt ved en arbejdsmarkedskonflikt og der er intet strafbart eller mistænkeligt i dette. Parterne i en konflikt enten optrapper eller nedtrapper konflikten. Fagforeningernes vigtigste middel har altid været sammenhold og solidaritet, både indadtil og udadtil.

Sagen i byretten i Århus hvor parterne blev afhørt gav en ganske dækkende beskrivelse af konflikten og hvordan den kommunale Århus Havn forsøgte at bekæmpe det sammenhold der var blandt kranførerne i konflikten.

Baggrunden for læsning af kranføernes SMS-beskeder

I byrettens dom nævnes en politiafhøring af havnedirektøren: "Havnedirektøren har oplyst, at baggrunden for at sms-beskederne blev udskrevet, var en fornemmelse af, at kranførerne blev presset til ikke at tage ekstraarbejde med deraf følgende problemer for havnens drift" og "havnedirektøren under hele forløbet og samtaler enkeltvis med kranførerne fik opfattelsen af, at sikkerhedsrepræsentanten spillede en rolle i den kollektive afvisning af ekstraarbejde og dermed var medansvarlig for det dårlige arbejdsmiljø". **(Bilag 1. s. 11)**

Havnedirektøren forklarede i retten om en "helt klar fornemmelse, at gruppesammenholdet i kranførergruppen var ret stærkt". "I forhold til telefonen var der tale om en tilfældighed, ikke

noget bevidst. Det var et tilfælde, at situationen opstod, om end der var tale om en interessant telefon”(Bilag 1, s. 17).

”Hans instruktion til en underordnet var: Prøv sammen med juristerne og XX at finde ud af om der var noget i den telefon, som kan være belastende, og hvem det evt. kan være belastende for”(Bilag 1, s. 19).

”Det der spillede ind, var at den pågældende telefon fra den pågældende medarbejder dukkede op på et tidspunkt, hvor situationen var tilspidset, og hvor de i forvejen kunne se hvem der ”stak op”. Der var måske 3-5 personer, der ”stak hovedet frem”(Bilag 1, s. 21-22).

”Hvis man kunne bevise mobning, kunne det have ansættelsesretlige konsekvenser for nogen. I lyset af situationen ville det være en fordel, hvis de, der stod i spidsen for det, der foregik, ikke var der mere”(Bilag 1, s. 23).

Århus Havn har i en arbejdskonflikt hvor der var et godt sammenhold blandt kranførerne, søgt efter metoder til at nedbryde dette sammenhold. Dette kunne ske ved at fjerne de mest fagligt aktive blandt kranførerne, og her blev aflæsning af private SMS-beskeder i kranfører Frants Rasmussens mobiltelefon et middel som kunne bruges i opgøret med de kranførere som ”stak hovedet frem”.

Dette kan kun betegnes som regulær udspionering af fagligt aktive som under en arbejdskonflikt forsvarer deres løn- og arbejdsforhold samt arbejdsmiljø mod forringelser. Med det formål at få dem fyret.

Ved brug af ulovlige metoder kunne Århus Havn således stille kranførerne og deres faglige klub i et dårligt lys. Dette skete b.la. ved brug af medierne, hvor de bortviste kranførere blev fremstillet som de skyldige for havnens problemer og hængt ud som mobbere.

Påstand om illoyalitet.

At fremstille kranførerne som illoyale strider mod det forhold at der var tale om folk som alle havde en lang anciennitet og altid havde været parat til at påtage sig ekstraarbejde når det var nødvendigt.

Konflikten på Århus Havn har primært rødder i at Århus Havn opsagde den lokale overenskomst med kranførerne i 2012, og man kunne ikke nå til enighed, da Århus Havn stillede krav om en betydelig lønnedgang og forringede arbejdstidsforhold.

Havnedirektøren havde offentligt i Århus Stiftstidende d. 12. juli 2012 (”Konflikt på havn kan koste kunder”, jf. bilag 6, anklaget kranførerne for konflikten, og kranførerne ønskede at give et mere nuanceret billede af konfliktens baggrund og sammenhæng med deres belastende arbejdsmiljø. Og samtidig give en beklagelse af den situation som konflikten havde bragt havnens kunder i. Kranførerne udsendte derfor en informationsmail for at oplyse om deres syn på konflikten(”Kære kunder” af 17. juli 2012), jf. bilag 7.

Denne mail brugte havnedirektøren som anledning til at anklage dem for illoyalitet og det blev brugt som begrundelse for påtænkt bortvisning, da havnedirektøren gennem SMS-spionagen havde fået snuset sig frem til, hvem som havde udsendt kranførernes mail.

Byretsdommen citerer fra kranførernes mail: "Havnedirektøren startede ud med til vores forhandlinger at forlange en gennemsnitlig lønning på 112.000 per kranfører plus vagt eller indgreb i 8 ud af 10 weekender. Det kunne vi naturligvis ikke acceptere.

Da havnen begyndte at mangle folk til overarbejde trak de "trusselsbreve" op af skuffen, et pålæg om tvungen overarbejde med meget kort varsel uanset om du havde andre aftaler, ellers ville det få "ansættelsesretlige konsekvenser"...det vil sige, at vi skal stå til rådighed 365 dage 24 timer i døgnet. Det betragtede vi som et regulært overgreb og det gav en utrolig dårlig stemning med flere sygemeldinger pga. stress." **(Bilag 1, s. 13).**

At kranførerne tager til genmæle i en konflikt hvor en arbejdsgiver offentligt giver et ensidigt billede af kranførerne er ikke illoyalt, men er omfattet af ytringsfriheden jf. Grundlovens § 77. Der var tale om et brev udsendt på vegne af kranførerne, og således et kollektivt svar på anklager som arbejdsgiveren havde fremført. I stedet for at gå i rette med kranførerne forsøger Århus Havn i stedet ved hjælp af ulovlige metoder som SMS-spionage at finde en syndebuk. Dvs. hvem har skrevet brevet? Brevet omtales i den udlæste SMS-korrespondance og dette bruges til at true med bortvisning af sikkerhedsrepræsentant Keld Sørensen.

Dette vurderes som særdeles krænkende for de 3 bortviste kranførere, og de fremsatte ytringer om illoyalitet er derfor omfattet af § 267.

Påstand om mobning.

I svarkriftet fremføres at ytringerne hviler på et objektivt faktisk grundlag, og der kan føres sandhedsbevis for udtalelserne. Dette må bestrides, da det anvendte SMS-materiale intet har med mobning at gøre. Det kræver en aktiv handling, og derfor bliver påstanden om mobning injurierende i lovens forstand.

Ud fra det ulovligt fremskaffede materiale om SMS-beskeder, fremgår der nogle SMS'er hvor der nævnes en kollega som har problemer med at overholde de aftaler der er lavet om ikke at påtage sig merarbejde under konflikten. Dette er en privat kommunikation, og omtalte kollega omtales mindre pænt, herunder at "han skulle mobbes til at sige op".

Dette fremføres som en dokumentation for mobning, ja Gert Bjerregaard får det til at blive til massiv mobning. Advokat Poul Gade skriver i svarkrift, at "dette støtter det indtryk som havnedirektør Bjarne Mathiesen og kranleder Henrik Mikkelsen havde fået af det interne forhold og den hårde tone mellem kranførerne" **jf. svarkriftet s. 2.**

Dette er alene subjektive formodninger, som ikke dokumenteres. Men viser at kranførernes sammenhold og solidaritet under konflikten blev anset som et problem af arbejdsgiveren.

I øvrigt har samtlige kranførere underskrevet et offentligt brev (her også omtalte kollega) hvor man afviser påstanden om mobning,

Og grundlæggende er der ikke tale om mobning når der alene er omtale af en tredje person i en privat samtale. Hvad 2 personer tænker at gøre ved en tredje part og udveksler privat, har intet med mobning at gøre. Lige så lidt som omtale af at en person fortjener øretæver er vold.

Heldigvis er der hos de fleste netop mht. mobning og vold langt fra ord i en privat kommunikation til handling.

For at der skal være tale om mobning skal der være tale om en aktiv mobbehandling mod en anden person og som denne person har svært ved at forsvare sig imod.

Dette fremgår klart af Arbejdstilsynets Vejledning om mobning og seksuel chikane, Se www.at.dk, hvor mobning er defineret jf. bilag 8. En definition som burde være Århus Havn bekendt, da man har en arbejdsmiljøorganisation hvor også ledere har gennemført den lovpåkrævede arbejdsmiljøuddannelse.

Anklagerne mod sagsøgerne for mobning har ikke kunnet dokumentere mobning. Ingen er blevet krænket gennem aktive og åbne mobbehandling. At personer omtaler andre personer nedsættende uden at disse personer hører det er ikke mobning. Endvidere har Aarhus Havn heller ikke taget initiativ til at hjælpe evt. mobbeofre, som man burde forvente hvis der var tale om mobning og har en mobbepolitik, som man må forvente at Aarhus Havn har. Var der tale om mobning måtte man forvente at man løste problemet. Jf. Arbejdstilsynets anbefalinger.

Ikke desto mindre fremsættes der ærekrænkende udtalelser på et åbent byrådsmøde og det påstås, at sagsøgerne har gjort sig skyldig i mobning af kolleger. Borgmester Jacob Bundsgaard udtaler om kranførerne: "havde mobbet kolleger med henblik på at få dem til at sige op". Samt Gert Bjerregaard som udtaler at "de tre kranførere har udøvet massiv mobning på deres arbejdsplads" **jf. stævningen s. 3.**

Her bringes et kort uddrag fra Arbejdstilsynets vejledning som kan findes på www.at.dk : AT-vejledning D.4.2, om Mobning og seksuel chikane

"Vejledningen beskriver, hvordan man kan forebygge mobning og seksuel chikane med fx konfliktløsning og klare regler for adfærden i virksomheden - og hvad man kan gøre, hvis der alligevel opstår problemer.

1. Hvad er mobning og seksuel chikane?

1.1. Mobning.

Der er tale om mobning, når en eller flere personer regelmæssigt og over længere tid - eller gentagne gange på grov vis - udsætter en eller flere andre personer for krænkende handlinger, som vedkommende opfatter som sårende eller nedværdigende. De krænkende handlinger bliver dog først til mobning, når de personer, som de rettes mod, ikke er i stand til at forsvare sig effektivt imod dem. Drillerier, der af begge parter opfattes som godsindede eller enkeltstående konflikter, er ikke mobning" (**jf. bilag 8**).

I øvrigt havde Århus Havn faktisk en mobningspolitik som en del af deres personalepolitik **jf. bilag 9**. Denne blev imidlertid slet ikke taget i brug efter havnedirektørens brug af ulovligt indhentede SMS-beskeder. Derfor må det antages at der var andre hensyn end arbejdsmiljøet på Århus Havn som spillede en rolle: Først og fremmest at nedbryde kranførernes faglige sammenhold i konflikten om løn- og arbejdsforhold. Dette understøttes også gennem afhøringerne af arbejdsgiveren i Århus Byret.

Dette kunne ske med fabrikation af en løgn om mobning, som ikke har noget hold i virkeligheden. Men som medierne ivrigt viderebragte så havnedirektøren kunne stå i et positivt lys, medens kranførerne blev sværtet til og fik bortvist deres fagligt aktive kolleger og sikkerhedsrepræsentanter. Lad os blot erindre om at arbejdsgiverorganisationer kan ekskludere medlemmer som bryder aftaler. Der er ikke fremlagt nogen form for dokumentation af mobbehandling, og at kolleger indskærpes om at overholde en aftale om at nægte ekstra overarbejde, har intet med mobning at gøre, men er normalt i en arbejdsmarkedskonflikt.

Lad os nu tænke at der havde været tale om mobning, så burde Århus Havn have fulgt sine egne retningslinjer. At man ikke har gjort dette, viser at formålet med brug af SMS'erne tjente andre formål. En normal metode ved konstatering eller mistanke om mobning i arbejdsmiljøet, er at man undersøger det nærmere, hjælper ofret/ofrene, stopper mobningen og gennem dialog forsøger at forebygge det. Intet af dette har vi hørt om i denne sag på Århus Havn. Fyringer nævnes slet ikke i Århus Havns mobningspolitik: Her står der tværtimod: "Søge enkle og praktiske løsninger. Det afgørende er ikke at få hævn eller udnævne syndebukke" jf. bilag 9, side 2.

Dette taler for at der var andre hensyn bag, og derfor er de offentlige beskyldninger mod sagsøgerne om mobning af kolleger fremsat i byrådsalen desto mere belastende.

Arbejdsmiljø og trivsel på Århus Havn.

At arbejdsmiljøet på Århus Havn har været dårligt i en længere årrække fremgår også af de trivselsrapporter som blev lavet med jævne mellemrum. Se også artikler i medierne, hvor arbejdsmiljø og personalepolitik nævnes:

Krankonflikt på havnen spidser til, Århus Stiftstidende, 18. sept. 2012 jf. bilag 10.

Risiko for alvorlige ulykker på havnen, Århus Stiftstidende, 19. sept. 2012 jf. bilag 11.

Kranerne kører igen på Aarhus Havn, JyllandsPosten, 20. sept. 2012 jf. bilag 12.

Kranførere går kraftigt ned i løn, JyllandsPosten, 12. december 2012 jf. bilag 13.

Se også Jyllands-Posten 25.nov 2012("Arbejdsklimaet halter på havnen" jf. bilag 14, hvor der nævnes: "Ifølge den seneste trivsels-undersøgelse på Århus Havn kræver arbejdsmiljøindsatsen øjeblikkelig handling. Arbejdsmiljøet på Århus Havn er presset....Kranførerne er de absolut mest utilfredse viser undersøgelsen som er lavet af konsulentfirmaet Mercuri International".

Kilde til den følgende beskrivelse er sagsøger, arbejdsmiljørepræsentant Keld Sørensen:

"Der havde i flere år været et dårligt psykisk arbejdsmiljø på Århus Havn, ikke blot blandt kranførerne men generelt blandt de udearbejdende grupper. I 2005 blev den første af 5 trivsels analyse for kranførerne lavet af Mercuri international... Det var den ringeste de havde lavet.

Der blev holdt møder efter møder og kranførerne kom med forslag til forbedringer, et af dem husker de tydeligt: At ledelsen altid skulle tænke i: TILLID, TRYGHED OG RESPEKT.... RIGHT ! Kranførerne havde en kollega der til sin mus samtale havde fået at vide: "skrub hjem og få styr på dit privatliv". Han havde tabt ca. 20 kg efter en hård skilsmisse og havde netop fået lov

at gå af vagt holdet så han kunne blive skånet. Tillidsmanden Jørn Lippert og et bestyrelsesmedlem fik at vide de gik for meget op i regler, noget som de jo var valgt til!

I 2010 skulle der fyres folk i maritim afdeling og ændres vagt og arbejdsforhold så der kunne spares. Det foregik så stressende og hårdt at ca. 25 % måtte forbi psykolog, 1 kom aldrig tilbage på arbejdsmarkedet og selv chefen i afdelingen gik ned med stress. Så overtog direktør Bjarne Mathiesen styringen, fyrede 9 og udliciterede en slæbebåd. Kort tid senere måtte ledelsen tage slæbebåden tilbage og ansætte en del af de fyrede fordi de ikke kunne få deres vagt planer til at gå op alligevel. 2 af de fyrede nåede ikke at holde inden de blev genansat, flot arbejde!

I 2011 startede man så småt forhandlingerne op i kranafdelingen, for så at holde en pause til starten af 2012, da ledelsen stadig kæmpede for at få kabalen til at gå op i maritim afdeling. I 2012 fik vi så direktørens fulde opmærksomhed:

Bjarne Mathiesen startede ud med til vores forhandlinger at forlange en gennemsnitlig lønnedgang på 112.000 kr. per kranfører plus vagt eller indgreb i 8 ud af 10 weekender!

De hårde udmeldinger samt trusler om udlicitering af kranerne tog lysten til at komme på arbejde dag og nat fra kranførerne, da det bogstaveligt talt kunne sende dem fra hus og hjem og det var totalt uoverskueligt for familier med børn eller enlige forældre at få en dagligdag til at hænge sammen under de forhold.

Da havnen begyndte at mangle folk til overarbejde trak man "trusselsbreve" op af skuffen, et pålæg om tvungen overarbejde med meget kort varsel uanset om du havde andre aftaler, ellers ville det få: "ansættelsesretslige konsekvenser". Det vil sige, at kranførerne skulle stå til rådighed 365 dage 24 timer i døgnet. Dem fik kranførerne 48 af inden de nedlagde arbejdet og gik hjem i protest. Selv ikke kollegaer der skulle have gæster til eftergilde ved en konfirmation var fredet.

Frants Rasmussen og Keld Sørensen fik præsenteret et "trusselsbrev" kort efter de kom tilbage fra sygdom. Keld Sørensen havde ikke været på arbejde mere end en uge efter at havde været hospitals indlagt med fuld udrykning før han blev præsenteret for et "trusselsbrev", uagtet at han stort set havde arbejdet over samtlige dage han var på job.

Efter flere forhandlingsmøder kom der et nyt udspil fra havnedirektøren:

Det nye og "forbedrede" udspil gav 7 vagt dage i træk med mulighed for 91 timers arbejde på en uge plus en markant lønnedgang på ca. 60.000 kr. og næsten ingen mulighed for at afholde den afspadsring vi optjente i weekenderne.

Undervejs skrev kranførerne et brev til deres øverste chef, borgmesteren, for at få ham til at gå ind i sagen da folk blev syge af at gå på arbejde. Borgmesteren svarede aldrig!" (**bilag 15**).

Keld Sørensen fortsætter:

"Undervejs i sagen gik 14 ud af 30 kranførere ned med stress, hvilket vil blive nærmere belyst ved vidneafhøring af de ramte.

Kranførerne tilbød til de sidste forhandlinger, en lønnedgang på ca. 60.000 kr. pr. mand, mere fleksible mødetider og mindre mandskabsforbrug. Det ville ledelsen ikke engang regne på, men blev totalt afvist, da det ikke var det forslag og de vagtplaner ledelsen selv var kommet med.

Kranførerne mener, at det ikke er et tilfælde at nærved-ulykkerne nærmest eksploderede i 2012. Det er nærliggende at tænke, at det havde noget at gøre med at folk havde hovedet fyldt med bekymringer. Der var omkring 30 alvorlige nærved-ulykker i 2012.

En del af dem mener kranførerne må skyldes at folk var presset i bund mentalt og sad med "hovedet under armen" i kranerne. Det var tabte containere og jernplader på kajerne tæt ved folk der gik og arbejdede. Det var et mirakel ingen blev dræbt på havnen det år. I flere af de alvorlige nærved-ulykker hvor folk kunne være blevet dræbt brillerede ledelsen ved deres totale fravær og manglende interesse. B.la. måtte sikkerhedsfolk selv stå med problemerne da en 15 meter lang jernplade på 7 tons faldt ned på kajen. Samme dag sprang der en wire på en containerkran hvor en kranfører måtte stå alene og dirigere kranen op af lasten. Der var ingen chefer at se... på trods af at ledelsen ved Maersk spurgte hvor i alverden de var henne. Det kunne de af gode grunde ikke svare på. Dette fremgår også af den i øvrigt fortrolige og private sms om at vi dæleme ikke var imponeret af vores chef.

Når der sker alvorlige ulykker og tillige og er fare for at lave et kæmpe hul i bunden på verdens største containerskib, så er det ikke et ansvar en alm. lønmodtager skal stå med helt alene. Kranførerne følte de blev svigtet totalt af ledelsen det år. De mange nærved-ulykker advarede Keld Sørensen havnedirektøren om i en mail efter at have været på sygehuset med stress. Men ingen reaktion.

I løbet af sommeren blev folk syge på stribe, og der var et ulideligt dårligt psykisk arbejdsmiljø hvor kranførerne nærmest lå i krig med ledelsen pga. ledelsens brutale optræden og totale manglende vilje til seriøse forhandlinger. Det var som om udliciteringen til Maersk, som havnedirektør Bjarne Mathiesen truede med fra start ikke længere var en trussel.

Påstanden om mobning som havnedirektøren klamrer sig til, bygger på en vred sætning ud af 1000 sms'er fra i en periode hvor stemningen var værst og 2 kollegaer skælder ud over en 3. En kollega havde ikke overholdt de beslutninger kranførerne selv havde stemt om. Der falder en sætning i vrede: "han skulle fandeme også mobbes ud af arbejdspladsen": Ingen har mobbet ham, og han har også selv underskrevet et støttebrev, som kollegerne lavede efter de tre blev aftalt ud af arbejdspladsen, hvor kollegaerne siger de aldrig har mobbet eller truet nogen, tvært imod. Og hvor var havnens egen mobbepolitik henne, hvis der var mobning på havnen? Hvem tog sig af det "stakkels offer?"

Generelt om arbejdsmiljøet på Århus Havn:

Psykisk arbejdsmiljø

Som beskrevet ovenfor var det psykiske arbejdsmiljø meget belastende i et omfang så det medførte sygemeldinger. Det viste sig b.la. i 3 trivselsundersøgelser over en årrække som ikke havde været positive. Arbejdstilsynet reagerer på dette med en vejledning om betydningen af de ansattes trivsel under en omstrukturering **jf. bilag 16**, samt strakspåbud om at planlægge kranførerarbejdet sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt under hensyn til tidspres, **jf. bilag 17**.

Farlig arbejdsplads

På Århus Havn er der sket alvorlige ulykker med alvorlig personskade ligesom der er mange nærved-ulykker som er alvorlige. Der køres med tungt materiel og ulykker sker typisk ved påkørsel eller ved tab af containere og andet materiel ved lastning og losning.

Antallet af registrerede nærved-ulykker nærmest eksploderede i 2012.

Der var ikke en beredskabsplan for psykisk førstehjælp ved traumatiske ulykkeshændelser, selv om der var tale om en farlig arbejdsplads. Arbejdstilsynet måtte give påbud om dette i 2012 **jf. bilag 18**.

Arbejdsmiljørepræsentanter og kolleger måtte udføre et stort stykke arbejde med at støtte kolleger i tilfælde af tilskadekomst og nærved-ulykker på havnen.

Nedslidende arbejde

Arbejdet i kraner er nedslidende og ensidigt belastende. Forhold som medførte hyppige smerter og medførte langtidssygemeldinger. Derfor er arbejdet også tilrettelagt med begrænset arbejdstid og pausesystemer for at imødegå belastningen.

Arbejdstilsynet gav derfor påbud vedr. sundhedsskadelige arbejdsstillinger ved kranarbejdet i 2012 **jf. bilag 19**.

For at gøre en lang sag kort:

Kranførerne ved Aarhus Havn blev i årene op til november 2012 pålagt et voksende arbejdspress via systematisk overarbejde, som førte til mange nærved-ulykker, 14 kranførere der gik ned med stress og en ledelse som mobbede kranførerne med trusler om afskedigelser, udlicitering m.v.

BEVISFØRELSE:

Påberåbelse af sagens bilag og dokumenter, partsforklaringer fra de sagsøgte Jacob Bundsgaard og Gert Bjerregaard, partsforklaring fra sagsøgerne Keld Sørensen, Frants Rasmussen og Kai Villadsen samt vidneforklaring ved:

Anne Katrine Wenzel, kranfører: har talt om mobning med direktør Bjarne Mathiesen

Lasse Lykke Olsen, kranfører: har været omtalt i sms-korrespondance

Randers d. 13. april 2018

Bjarne Overmark, advokat (L)